

Februar 2016

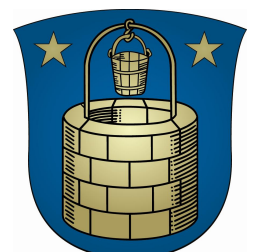
GRUNDLAG FOR BUDGETLÆGNINGEN

Budgetforslag 2017-2020

BUDGETBILAG I – DEL A

Budgetproces og tidsplan
Håndtering af omprioriteringsbidraget
Regler og retningslinjer
Forudsætninger

BRØNDBY KOMMUNE
CENTRALFORVALTNINGEN

Indhold

KALENDER FOR DEN POLITISKE BEHANDLING AF BUDGET 2017.....	2
1 INDLEDNING	3
1.1 FOKUS OG INDHOLD	3
1.2 BAGGRUND.....	3
1.3 DISPOSITION	4
2 OMPRIORITERINGSBIDRAGET OG GRUNDLAGET FOR BUDGET 2017	5
2.1 OMPRIORITERINGSBIDRAGET ANSKUES SOM ET GRUNDEVILKÅR I 2017	5
2.2 PRINCIPPER FOR HÅNDBTERING AF OMPRIORITERINGSBIDRAGET	5
2.2.1 Udvalgsopdelt serviceramme – ny model og nye principper.....	5
2.2.2 Måltal med plads til prioritering.....	7
2.2.3 Blokmappen danner rammen for reduktionsforslag – ny model for blokmappen.....	7
2.3 PROCES FOR HÅNDBTERING AF OMPRIORITERINGSBIDRAGET	7
2.3.1 Illustration	7
2.3.2 Regnskabsanalyse skal trimme budgettet (februar-marts).....	8
2.3.3 Udarbejdelse af omprioriterings- og sparekatalog (april-maj).....	9
2.3.4 Præsentation af omprioriterings- og sparekatalog (juni)	9
2.3.5 Ny status med økonomiaftalen – og herefter den normale proces (august-oktober).....	9
2.4 DE OFFENTLIGE FINANSER I ØVRIGT	9
2.5 STATSLIG STYRING AF KOMMUNERNES ØKONOMI	10
2.6 PROJEKT OM BEVILLINGSNIVEAU OG BEVILLINGSREGLER.....	11
2.7 OVERORDNEDE BUDGETFORUDSÆTNINGER	11
2.8 VURDERING AF BRØNDBY KOMMUNES ØKONOMISKE SITUATION	14
3 RESULTATOPGØRELSE MV.....	16
3.1 GENNEMGANG AF VÆSENTLIGSTE ÆNDRINGER	16
3.1.1 Indtægtsside	16
3.1.2 Udgiftsside.....	16
3.2 PRÆSENTATION AF RESULTATOPGØRELSE FOR BUDGETFORSLAG 2017-2020 (INKL. FINANSIEL BALANCE).....	17
3.3 PRÆSENTATION AF LIKVIDITETSPROGNOSE FOR 2016 OG 2017-2020	19
4 SERVICERAMME.....	20
4.1 PRÆSENTATION AF KOMMUNENS SERVICERAMME FOR 2017.....	20
4.2 PRÆSENTATION AF ØKONOMIUDVALGETS SERVICERAMME	23
5 INDSTILLING TIL ØKONOMIUDVALGET	24

Kalender for den politiske behandling af budget 2017

Dato	Aktivitet
3. februar 2016	Økonomiudvalget Fremlæggelse og godkendelse af grundlaget for budget 2017, herunder tidsplan og retningslinjer for budgetlægningen (Budgetbilag I – Del A og Del B). <u>Håndtering af omprioriteringsbidrag:</u> Godkendelse af proces, principper osv.
6. april 2016	Økonomiudvalget Fremlæggelse og godkendelse af udvalgsfordelt serviceramme for 2017 (inkl. nye demografital samt ny pris- og lønfremskrivning) og Det tekniske budgetforslag (Budgetbilag II). <u>Håndtering af omprioriteringsbidrag:</u> Fremlæggelse af forslag til budgetreduktioner på baggrund af regnskabsanalyser af 2015 og 2014 – forventes indarbejdet i budgetforslaget og i den udvalgsopdelte serviceramme. Herefter kendes de måltal for udvalgene, som danner udgangspunkt for forvaltningernes udarbejdelse af et spare- og omprioriteringskatalog.
20. april 2016	Fagudvalg Budgetopfølgning pr. 31. marts 2016 fremlægges.
3. maj 2016	Økonomiudvalget Fællesmøde med HovedMED-udvalget vedrørende budget 2017 - konsekvenser for arbejds- og personaleforhold.
1. juni 2016	Kommunalbestyrelsen – temamøde Orientering om budgetsituationen i henhold til Det administrative budgetforslag (Budgetbilag III). <u>Håndtering af omprioriteringsbidrag:</u> Præsentation af omprioriterings- og sparekatalog.
1. juni 2016	Økonomiudvalget Orientering om budgetsituationen i henhold til Det administrative budgetforslag (Budgetbilag III). <u>Håndtering af omprioriteringsbidrag:</u> Præsentation af omprioriterings- og sparekatalog.
22. juni 2016	Fagudvalg Budgetopfølgning pr. 31. maj 2016 fremlægges.
22. juni 2016	Fagudvalg Drøftelse af udvalgenes budgetter og indstillinger af budgetændringsposter (blokke) til Økonomiudvalget i prioriteret orden. <u>Håndtering af omprioriteringsbidrag:</u> Præsentation af omprioriterings- og sparekatalog på udvalgets område- og indstilling i prioriteret orden til Økonomiudvalget.
17. august 2016	Kommunalbestyrelsen – temamøde Orientering af budgetsituationen efter kendskab til Økonomiaftalen for 2017, herunder den endelige indtægtsbudgettering og serviceramme mv. (Budgetbilag IV).
17. august 2016	Økonomiudvalget Orientering af budgetsituationen efter kendskab til Økonomiaftalen for 2017, herunder den endelige indtægtsbudgettering og serviceramme mv. (Budgetbilag IV).
Ultimo august 2016	Borgmesteren/Økonomiudvalget Udmelder Borgmesterens budgetforslag på vegne af Økonomiudvalget. <u>Håndtering af omprioriteringsbidrag:</u> Forslag til prioritering af omprioriterings- og sparekataloget (blokmappen).
7. september 2016	Økonomiudvalget Indstiller budgetforslag 2017-2020 til Kommunalbestyrelsens 1. behandling (Budgetbilag V inkl. Borgmesterens budgetforslag).
14. september 2016	Kommunalbestyrelsen 1. behandling af budgetforslag 2017-2020 (Budgetbilag V inkl. Borgmesterens budgetforslag).
21. september 2016	Fagudvalg Budgetopfølgning pr. 31. august 2016 fremlægges
3. oktober 2016, kl. 09:00	De politiske partier - frist for indsendelse af ændringsforslag
5. oktober 2016	Økonomiudvalget Orientering om de fra de politiske partier indsendte ændringsforslag til budget 2017.
14. oktober 2016	Kommunalbestyrelsen 2. behandling af budgetforslag 2017-2020 (Budgetbilag VI).

1 Indledning

Budgetbilagene er Centralforvaltningens opsamling på beslutninger med betydning for budgetlægningen, og er desuden en løbende orientering til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen om den igangværende budgetlægningsproces. Budgetbilagene følger budgetlægningen fra start til slut, og leverer generel information om såvel den politiske som den administrative del af budgetlægningen.

Den primære information er konsekvensberegninger i forhold til balancen mellem indtægter og udgifter i kommunens budget (finansiel balance, resultatopgørelse og likviditetsprognose mv.) samt konsekvensberegninger i forhold til kommunens overholdelse af de aftaler, som indgås mellem Kommunernes Landsforening (herefter KL) og regeringen (servicerammeoverholdelse, anlægsrammeoverholdelse osv.).

Herudover fastsætter budgetbilagene tidsplan og budgetproces samt regler og retningslinjer for budgetlægningen og formidler information vedrørende væsentlige begivenheder omkring den kommunale økonomi overordnet set.

1.1 Fokus og indhold

På Kommunalbestyrelsens møde onsdag d. 10. februar 2016 behandles grundlaget for budgetlægningen for 2017 samt overslagsårene 2018, 2019 og 2020. Efter normal kutyme godkender Kommunalbestyrelsen her tidsplan, regler og retningslinjer for budgetlægningen. Tillige fremlægges til orientering en resultatopgørelse samt en serviceramme for budgetforslag 2017 og en vurdering af kommunens økonomi.

Budgetbilag I fastlægger grundlaget for budgetlægningen i form af regler, retningslinjer og tidsplan, og består af to dele:

- Del A – Rettet særligt mod det politiske niveau
Indeholder de væsentligste tabeller, oversigter og tidsplaner mv.
- Del B – Rettet særligt mod det administrative niveau
Indeholder tabeller med uddybende baggrundsmateriale samt detaljerede beskrivelser af de procedurer, regler og retningslinjer mm., som danner grundlag for udarbejdelsen af budgettet.

Nærværende dokument er del A.

Det anbefales, af Kommunalbestyrelsens medlemmer som minimum læser del A, mens Økonomiudvalgets medlemmer kan holde sig orienteret om det samlede indhold af både del A og del B.

KB-medlemmer med en særlig interesse for kommunaløkonomi og kommunens budgetlægning kan med fordel også læse del B.

Der gøres opmærksom på, at Kommunalbestyrelsen med sin godkendelse af Budgetbilag I godkender indholdet af både del A og del B, herunder regler og retningslinjer for budgetlægningen samt diverse beregningsforudsætninger.

1.2 Baggrund

Kommunens budget skal følge lov om kommunernes styrelse (styrelsesloven) – lovbekendtgørelse nr. 769 af 9. juni 2015 – som bl.a. omhandler kommunens økonomiske forvaltning.

I henhold til lovens § 57 fastsætter Social- og Indenrigsministeren formen for kommunernes årsbudget og de flerårige budgetoverslagsår, som også er lovpligtige. Dette sker i praksis via Social- og Indenrigsministeriets *Budget- og regnskabssystem for kommuner*.

Af Brøndby Kommunes *Principper for økonomistyring*, afsnit 4, fremgår særlige krav om tilrettelæggelsen af proceduren for udarbejdelsen af årsbudgettet og de flerårige budgetoverslag. Nærværende skrivelse bidrager til at opfylde kravene i denne bestemmelse. I henhold hertil fastlægges, i det efterfølgende, regler og retningslinjer for budgetlægningen. Endvidere er *Tidsplan for udarbejdelse af Brøndby Kommunes budget for 2017-2020* vedlagt.

Udarbejdelsen af budgetforslaget for 2017-2020 bygger på det af Kommunalbestyrelsen vedtagne budget for 2016-2019 (overslagsårene). Overslagsår 2020 fremstår som en teknisk kopi af overslagsår 2019 i det vedtagne budget 2016-2019.

I forbindelse med udarbejdelsen af det administrative budgetforslag foretages der administrative korrektioner, hvoraf en stor del vedrører tilretning af budgetforslaget for 2017-2020 til Kommunalbestyrelsens beslutninger i de sidste måneder af 2015 samt i løbet af 2016 med konsekvens for 2017-2020. Herudover tilrettes budgetforslaget med administrative korrektioner i henhold til de regler og retningslinjer, som Kommunalbestyrelsen godkender – det er f.eks. ændret lovgivning, statslige udmeldinger, kontraktlige forhold, fejlrettelser og omplaceringer indenfor bevillingsniveauet samt på visse område mængdeændringer som følge af bl.a. demografi.

1.3 Disposition

Kapitel 2 – Omprioriteringsbidraget og grundlaget for budget 2017 indeholder en gennemgang af en proces for håndteringen af regeringens omprioriteringsbidrag i forbindelse med budgetlægningen. Derudover giver kapitlet en gennemgang de offentlige finanser, statens sanktionsstyring af kommunernes økonomi samt de overordnede budgetforudsætninger og en vurdering af Brøndby Kommunes økonomiske situation.

Kapitel 3 – Resultatopgørelse mv. indeholder en præsentation af en foreløbig resultatopgørelse for budgetforslag 2017-2020 samt en likviditetsprognose for perioden 2016 samt 2017-2020.

Kapitel 4 – Serviceramme indeholder en præsentation af en foreløbig serviceramme for 2017, samt en udspecificering af Økonomiudvalgets serviceramme i henhold til forvaltninger. For en uddybning af beregningsforudsætninger mv. henvises til del B.

Kapitel 5 – Indstilling til Økonomiudvalget indeholder Centralforvaltningens indstilling til Økonomiudvalget.

Centralforvaltningen gør opmærksom på, at oversigter og tabeller i nærværende Budgetbilag I (resultatopgørelse, likviditetsprognose og serviceramme) kun i meget begrænset omfang er tilrettet med administrative korrektioner siden vedtagelsen af budgettet for 2016-2019 i oktober måned 2015.

Tallene bør derfor læses med et væsentligt forbehold for kommende tilretninger (administrative korrektioner).

2 Omprioriteringsbidraget og grundlaget for budget 2017

I nærværende kapitel 2 gives en kort gennemgang af det overordnede politiske og økonomiske grundlag, som budgetlægningen for 2017 samt overslagsårene 2018, 2019 og 2020 bygger på.

2.1 Omprioriteringsbidraget ansues som et grundvilkår i 2017

Med vedtagelsen af finansloven for 2016 fremstår omprioriteringsbidragets som et grundvilkår for budgetlægningen i 2017 – og formentlig også for årene derefter.

Der fremgår således af de udgiftslofter for stat, regioner og kommuner, som blev vedtaget i forbindelse med finansloven, at kommunernes serviceudgifter som udgangspunkt vil blive beskåret med ca. 7 mia. kr. i perioden frem til 2019, svarende til en reduktion på 1 pct. årligt. En simpel omregning til Brøndby-forhold betyder, at kommunen – alene pga. omprioriteringsbidraget – skal frigøre i omegnen af 50 mio. kr. i de kommende tre år. Her til kommer eventuelt øvrigt udgiftspres fra vækst i ældre- og børnetallet samt f.eks. på det specialiserede socialområde.

Det kan formentlig komme på tale, at nogle af midlerne fra omprioriteringsbidraget vil blive tilbageført i forbindelse med de årlige forhandlinger om kommunernes økonomi og/eller i forbindelse med finansloven. Dette må dog forventes at være til øremærkede formål, som det f.eks. senest er set med ”værdighedsmilliarden” til ældreområdet. Derfor ændrer en eventuel øremærket tilbageførsel af midler ikke ved grundudfordringen, fordi midlerne jo skal findes og frigøres først på nogle områder, før de kan tilbageføres til andre områder.

Den administrative ledelse (chefgruppen) har drøftet udfordringen med omprioriteringsbidraget i forhold til budget 2017. På baggrund af drøftelserne har ledelsen truffet beslutning om, hvordan Brøndby Kommune skal håndtere omprioriteringsbidraget i budgetlægningen.

Ledelsen er enig om, at omprioriteringsbidraget skal ansues som et grundvilkår, og at det skal håndteres gennem en grundig proces. Ledelsen er således enig om, at der skal udarbejdes et katalog over besparelsesforslag, som tager hånd om udfordringen med at frigøre de nødvendige midler – kaldet et ”omprioriterings- og sparekatalog”.

Arbejdet med omprioriterings- og sparekataloget skal indledes hurtigt, bl.a. for at sikre et så gennemarbejdet og konkretiseret materiale som muligt, så Kommunalbestyrelsen får et godt beslutningsgrundlag.

Ledelsens beslutning er udmøntet i nogle principper og en proces for håndteringen af omprioriteringsbidraget, som indstilles til Økonomiudvalgets godkendelse. Principperne og processen er nærmere beskrevet i afsnittene nedenfor.

2.2 Principper for håndtering af omprioriteringsbidraget

2.2.1 Udvalgsopdelt serviceramme – ny model og nye principper

Grundprincippet for håndteringen af omprioriteringsbidraget vil fortsat være en udvalgsopdelt servicerammeberegning, som vil blive opdateret løbende igennem hele budgetlægningen.

Servicerammemodellen vil sikre, at enhver udvidelse af budget 2017 i årets løb – f.eks. gennem bevilling af tillægsbevillinger til 2016 med konsekvens for 2017-2020 – holdes ”neutrale” i form at korrigerede ”måltal” (besparelseskra) for udvalgene. Udvalgenes rammeoverskridelser fungerer således som ”måltal” for, hvor stort et beløb udvalgene skal finde reduktioner for til omprioriterings- og sparekataloget.

Hovedprincippet er fortsat, at en eventuel udvidelse af budget 2017 skal håndteres indenfor udvalgets egen ramme – dvs. at udvalgets ”måltal” (besparelseskra) forøges, hvis budgettet forøges.

Der indføres dog et nyt princip om, at Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen, i forbindelse med en given tillægsbevillingssag, kan træffe beslutning om, at den pågældende udvidelse af budget 2017 skal påvirke alle udvalgs ”måltal” ligeligt i servicerammeberegningen – dvs. en ”solidarisk håndtering” af merudgiften.

Til at håndtere ovenstående princip er der udviklet en ny servicerammemodel, jf. kapitel 4.

Det er vigtigt, at forvaltninger og udvalg – på baggrund af ovenstående princip – i løbet af 2016 er meget opmærksomme på, at der i indstillinger til sager med økonomisk konsekvens for 2017 indskrives et ”at” med en beslutning om, hvorvidt udvidelsen/reduktionen af budget 2017 i servicerammen skal håndteres af udvalget selv eller fordeles ligeligt mellem alle udvalg.

Principperne for styring af servicerammen og serviceudgifterne i budget 2017 er således følgende:

1. Der beregnes én samlet udvalgsopdelt serviceramme for kommunen, som tager udgangspunkt i de enkelte udvalgs oprindeligt vedtagne budget for året før.
2. Enhver merudgift håndteres, som udgangspunkt, inden for udvalgets egen ramme/måltal. Det vil sige, at udvalgets måltal/rammeoverskridelse stiger, når der indarbejdes merudgifter i budgettet, og at udvalget derfor skal fremlægge yderligere reduktionsforslag, hvis budgettet udvides.
3. Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen kan dog beslutte, at en specifik merudgift også skal påvirke af andre udvalgs ramme/måltal, f.eks. håndteres kollektivt af alle udvalg.
4. Råderum, skabt ved mindreudgifter, besluttet fordelt af Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen – enten til udvalget selv eller ligeligt mellem alle udvalg.
5. Der laves demografikorrektioner af Børneudvalgets samt Social- og Sundhedsudvalgets rammer/måltal, som holdes ”neutrale” gennem en forholdsmæssig beskæring af alle udvalgs rammer/måltal.
6. Demografifhængige udgifter, som overstiger den tildelte demografikorrektion, håndteres inden for Børneudvalgets samt Social- og Sundhedsudvalgets egne rammer/måltal
7. Der laves i øvrigt korrektioner af udvalgenes rammer/måltal som følge af omplaceringer mellem udvalg samt som følge af økonomiaftalens elementer – herunder pris- og lønstigninger samt DUT o.lign. Korrektioner som følge af økonomiaftalen placeres under ét udvalg, hvis de vedrører ét specifikt område, ellers fordeles de kollektivt.
8. En række, i servicerammeberegningen nærmere definerede, fællesområder holdes helt udenfor beregningen af servicerammen, dvs. at mer- eller mindreudgifter på disse områder håndteres/tilfalder de øvrige udvalgs rammer/måltal.
9. En overskridelse af udvalgets serviceramme (dvs. et positivt måltal) medfører, at der skal udarbejdes reduktionsblokke (netto) svarende til udvalgets overskridelse af rammen (dvs. svarende til udvalgets måltal).

Bemærk, at det indstilles, at demografikorrektionen af Social- og Sundhedsudvalgets ramme/måltal, jf. pkt. 5, suspenderes i 2017 set i lyset af de midler, som forventes tilført ældreområdet via ”værdighedsmilliarden” – og med henblik på den økonomiske situation i øvrigt.

2.2.2 Måltal med plads til prioritering

Måltallet for det samlede omprioriterings- og sparekatalog løftes – ud over det ”strengt nødvendige” – til 40 mio. kr. ved budgetlægningens indledning, jf. kapitel 4. Dette sker af hensyn til muligheden for politisk prioritering.

Måltallet på 40 mio. kr. vil løbende blive justeret op eller ned, når/hvis budget 2017 udvides eller reduceres i løbet af budgetprocessen. Udvides budget 2017 f.eks. med 5 mio. kr., så vil måltallet ligeledes stige til 45 mio. kr. Og omvendt, hvis budget 2017 reduceres med 5 mio. kr., så vil måltallet ligeledes falde til 35 mio. kr.

2.2.3 Blokmappen danner rammen for reduktionsforslag – ny model for blokmappen

Omprioriterings- og sparekataloget skal udformes som en del af blokmappen. Herved sikres det, at katalogets format og udseende bliver ensartet, samt at de økonomiske konsekvenser bliver konkrete og mulige at ”regne på”.

Grundprincippet er, at det enkelte udvalgs nettotal for serviceudgifter i blokmappen skal udvise et negativt beløb svarende til måltallet i servicerammen (såfremt udvalget overskrider rammen, naturligvis). Som følge af dette princip skal det enkelte udvalg som udgangspunkt selv finansiere eventuelle udvidelsesblokke ved at ledsage disse med reduktionsblokke af en tilsvarende størrelse.

Der indføres samtidig en ny og digitaliseret version af blokmappen, som gør det nemmere hurtigt at skabe overblik og lave konsekvensberegninger i forhold til prioritering af blokkene mv.

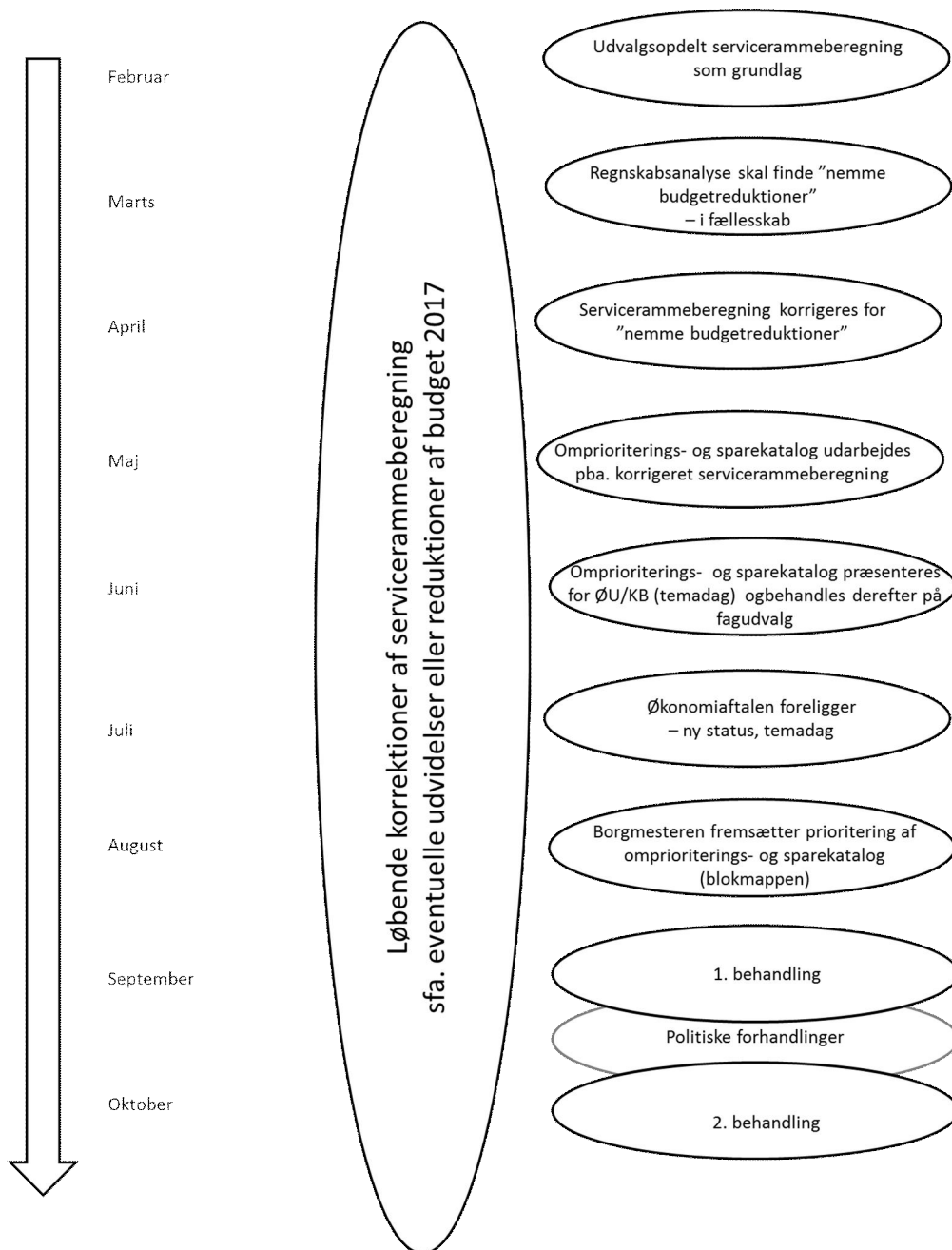
Centralforvaltningen arbejder stadig på den nye version af blokmappen. Nærmere information følger.

2.3 Proces for håndtering af omprioriteringsbidraget

2.3.1 Illustration

I figuren nedenfor er processen for håndteringen af omprioriteringsbidraget illustreret. I de efterfølgende afsnit vil processen blive nærmere uddybet.

Bemærk, at der i forhold til tidsaksen til venstre er tale om en groft skitseret illustration. De mere præcise datoer osv. fremgår af *Tidsplan for udarbejdelse af Brøndby Kommunes budget for 2017*, som er vedlagt som bilag.

2.3.2 Regnskabsanalyse skal trimme budgettet (februar-marts)

Før den udvalgsopdelte beregning af servicrammen, jf. afsnit 2.2.1, gøres forpligtende, skal der foretages en regnskabsanalyse af de seneste års regnskaber – 2014 og 2015. Analysen skal kortlægge mulighederne for at reducere budgettet på områder med store/markante mindreforbrug, uden at dette får direkte konsekvenser for serviceniveau eller personale.

Arbejdet med regnskabsanalysen forventes at medføre, at så mange ”nemme budgetreduktioner” som muligt kan tages ud af budgettet forlods, inden det egentlige arbejde med et omprioriterings- og sparekatalog påbegyndes. Det forventes således, at der til Økonomiudvalgets møde i april kan fremlægges forslag om indarbejdelse af en række reduktioner i budgettet, som ikke vil have konsekvenser for serviceniveau eller personale.

På denne måde vil omfanget af det egentlige katalog også blive minimeret – og unødige besparelser på borgernære velfærdsområder, som måtte være under økonomisk pres, undgås så vidt muligt.

I servicerammeberegningen vil de konkrete reduktionsforslag, som måtte blive indarbejdet i budgettet på baggrund af regnskabsanalyserne ved ØU-mødet i april, blive fordelt, således at nedskrivningen af udvalgenes ”måltal” tilfalder alle udvalg ligeligt – solidarisk.

Selve reduktionen af budgettet vil naturligvis stadigvæk ligge under udvalget.

Budgetreduktionerne som følge af regnskabsanalyserne *nedskriver* det samlede måltal, jf. afsnit 2.2.2.

Processen med regnskabsanalyserne vil pågå i februar og marts – og vil blive forelagt på ØU-mødet i april i forbindelse med Budgetbilag II.

På dette ØU-møde godkendes således også en korrigeret serviceramme, jf. ovenfor, som danner udgangspunktet for udarbejdelsen af omprioriterings- og sparekataloget.

2.3.3 Udarbejdelse af omprioriterings- og sparekatalog (april-maj)

Når Økonomiudvalget har godkendt den korrigerede serviceramme, påbegynder forvaltningerne udarbejdelsen af et omprioriterings- og sparekatalog for det beløb, som ”udestår”, når regnskabsanalysens reduktioner *er* indarbejdet.

Processen med udarbejdelsen af omprioriterings- og sparekataloget (blokmappen) vil pågå i april og maj.

2.3.4 Præsentation af omprioriterings- og sparekatalog (juni)

På ØU-mødet i juni vil omprioriterings- og sparekataloget (blokmappen) blive forelagt sammen med Budgetbilag III. I denne forbindelse afholdes også et temamøde for hele Kommunalbestyrelsen.

Herefter oversendes omprioriterings- og sparekataloget (blokmappen) til fagudvalgenes behandling.

Bemærk, at processen her er ændret en anelse i forhold til tidligere år, idet blokkene/blokmappen forelægges ØU/KB før fagudvalgene.

2.3.5 Ny status med økonomiaftalen – og herefter den normale proces (august-oktober)

På ØU-mødet i august fremlægges udkommet af økonomiaftalen for 2017. I denne forbindelse afholdes også et temamøde for hele Kommunalbestyrelsen.

Herefter vil processen forløbe som normalt, ved at Borgmesteren fremsætter sit budgetforslag (forslag til prioritering af blokmappen – omprioriterings- og sparekataloget) ultimo august.

Der henvises i øvrigt til del B, kapitel 2, om budgetprocessen.

2.4 De offentlige finanser i øvrigt

I Finansministeriets seneste udgave af *Økonomisk Redegørelse* fra december 2015 konstateres det, at dansk økonomi nu har oplevet vækst i de seneste to år. Der er ikke tale om et buldrende opsving, men væksten er tilstrækkelig til, at der er sket en væsentlig stigning i beskæftigelsen. Siden bunden i 2012 er den private beskæftigelse således steget med 66.000 personer, og det er vurderingen hos såvel Finansministeriet som de økonomiske vismænd og Nationalbanken, at beskæftigelsen vil fortsætte opad i de kommende år. Samtidig med den stigende beskæftigelse er også boligpriserne og danskernes realløn i fremgang, hvilket bl.a. kan henledes til lave renter og lav inflation, herunder lave oliepriser. Alt sammen forventes det, at udmønte sig i en stigende indenlandsk efterspørgsel,

ikke mindst fra et stigende privatforbrug. Privatforbruget steg således også med ca. 2 pct. i 2015, og der forventes også stigninger i omegnen heraf i de kommende år. Der til kommer, at det også forventes, at henholdsvis private erhvervs- og boliginvesteringer vil være stigende i de kommende år.

Alt i alt skønner Finansministeriet en vækst i BNP i 2016 på 1,9 pct., hvilket er på niveau med hhv. de økonomiske vismænd og Nationalbanken, som skønner hhv. 2,1 og 1,8 pct.

Vurderingen fra regeringens side er, at opsvinget langt om længe er ved at være selv bærende. Denne vurdering er således også grundlaget for, at regeringen lægger op til en opstramning af finanspolitikken i de kommende år, hvilket bl.a. udtrykkes i en forventning om en lavere offentlig forbrugsvækst og *ikke mindst* lavere offentlige investeringer. Dette vil formentlig bl.a. kunne ses i et fortsat krav fra regeringens side om en nedjustering af det kommunale anlægsniveau, når økonomiaftalen for 2017 skal forhandles.

Finansministeriet forventer, at underskuddet på den faktiske saldo i de kommende år vil ligge på kanten af EU's grænse på -3 pct. af BNP (-2,8 pct. i 2016), mens underskuddet på den såkaldte strukturelle saldo forventes at gå tæt på budgetlovens grænse på -0,5 pct. BNP (-0,4 pct. i 2016).

For så vidt angår den strukturelle saldo, som en beregnet størrelse, har der i efteråret været en del uenighed mellem vismændene og Finansministeriet, idet vismændene for 2016 og 2017 skønner et overskud på den strukturelle saldo på hhv. 0,2 og 0,3 pct. af BNP, mens Finansministeriet skønner et underskud på -0,4 pct. af BNP begge disse år. Uenigheden vedrører primært en forskel i skønnet over den ledige kapacitet på arbejdsmarkedet. Vismændene vurderer således, at der er en større "fri kapacitet" af arbejdskraft, end Finansministeriet gør.

Med en ØMU-gæld i omegnen af 40 pct. af BNP i de kommende år er der en pæn afstand til EU's krav på maksimalt 60 pct. af BNP.

Der er en række usikkerhedsmomenter forbundet til prognoserne, og nogle større banker har allerede her i starten af året været ude og nedjustere forventningen til væksten i 2016. Det er bl.a. den økonomiske udvikling i Kina, der bekymrer økonomerne, men også olieprisens nedadgående spiral og problemerne i Mellemøsten giver panderynker. I Danmark er der – særligt i forhold til de offentlige finanser – bekymring for, at det stigende antal flygtninge kan medføre øgede offentlige udgifter og øgede underskud.

2.5 Statslig styring af kommunernes økonomi

Det forventes, at hovedparten af de efterhånden velkendte rammer og tilhørende sanktionsmekanismer over for kommunerne vil blive videreført med den kommende økonomiaftale for 2017. Dette er – stort set – en selvfølge efter indførelsen af budgetloven som følge af EU's finanspagt.

Sanktionsmekanismerne tilskynder på det kraftigste kommunerne til at overholde de indgåede aftaler både på indtægtssiden og på udgiftssiden – og både ved budgetvedtagelsen og ved regnskabsafleggelsen.

På indtægtssiden sanktioneres den enkelte kommune, såfremt den ønsker at hæve skatten, med en individuel sanktion på 75 pct. af provenuet i første år, 50 pct. af provenuet i andet og tredje år og 25 pct. af provenuet i fjerde år. Det resterende provenu (fx 25 pct. i første år osv.) betales kollektivt af kommunerne. Statens indtægter fra sanktionen benyttes til at sænke bundskatten, således at det samlede skattetryk i landet forbliver uændret¹.

¹Lov nr. 477 af 17. juni 2008, Lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelse af den kommunale skatteudskrivning samt lov nr. 709 af 25. juni 2010, Lov om ændring af lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelse af den kommunale skatteudskrivning (Ændring af perioden for individuelle nedsættelser af bloktilskuddet mv.).

På udgiftssiden (drift, serviceudgifter) sanktioneres kommunerne krone for krone, såfremt de ikke overholder den aftalte ramme for serviceudgifterne (bedre kendt som servicerammen) – både i budget og i regnskab. Sanktionen kan samlet omfatte op til 3 mia. kr. af det kommende bloktilskud til kommunerne, og fordeles 40 pct. kollektivt og 60 pct. individuelt for de kommuner, hvor serviceudgifterne har overskredet det aftalte eller budgetlagte niveau. Fordelingen sker i henhold til den enkelte kommunes andel af den samlede overskridelse for de kommuner, som overskrider (bruttooverskridelsen)².

På udgiftssiden (anlæg, brutto) kan finansministeren beslutte, at en andel af bloktilskuddet på op til 1 mia. kr. kun udbetales til kommunerne, såfremt kommunernes budgetterede bruttoanlægsudgifter ”efter finansministerens vurdering svarer til de forudsætninger, der har ligget til grund for fastsættelsen af tilskuddet” (bloktilskuddet, red.). Loven indeholder umiddelbart ikke bestemmelser i forhold til bruttoanlægsudgifterne ved regnskabsaflæggelsen.

2.6 Projekt om bevillingsniveau og bevillingsregler

I henhold til *Plan for udvikling af økonomiområdet*, som blev forelagt Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen i december 2015, er projektet om kommunens bevillingsniveau og bevillingsregler igangsat.

Projektet er fortsat i en meget tidlig fase, men det overordnede mål er stadigvæk, at budgettet et af de kommende år kan vedtages indenfor rammerne af et nyt bevillingsniveau.

Af hensyn til det samlede overblik over budgettet bør udvalgssager med økonomisk konsekvens for årene 2017-2020 undgås i perioden fra juni 2016 og frem til budgetvedtagelsen i oktober 2016.

Sager med økonomisk konsekvens for 2017-2020 bør med andre ord forelægges og behandles politisk inden sommerferien.

2.7 Overordnede budgetforudsætninger

Kommunerne har siden 2008 praktiseret en faseopdelt budgetlægningsproces, som betyder, at kommunerne fortager en gradvis tilpasning af budgetterne under hensyntagen til en landsprognose for service- (og eventuelt anlægsudgifter) med økonomiaftalens mål og rammer.

Formålet med den faseopdelte budgetlægningsproces er at indføre et mere forpligtende samarbejde mellem kommunerne med henblik på at overholde de aftaler mellem regeringen og KL, som findes i økonomiaftalen.

På baggrund af den faseopdelte budgetlægningsproces, beregner Centralforvaltningen allerede tidligt i budgetlægningen en serviceramme, som kommunens budgetterede serviceudgifter skal holdes indenfor.

Servicerammen kendes først endegyldigt, når økonomiaftalen foreligger, men allerede inden forbedres nogle af beregningsforudsætningerne i løbet af foråret, såsom skøn for pris- og lønfremskrivningen, demografiudviklingen og senere også administrative korrektioner som følge af lovændringer mv.

²Lovbekendtgørelse nr. 561 af 19. juni 2009, Bekendtgørelse af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner samt lov nr. 585 af 18. juni 2012, Lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner (Indførelse af skærpede sanktioner for kommuner ved overskridelse af budgetterne og mulighed for individuel afregning af de betingede bloktilskud).

Tabel 1 nedenfor viser de overordnede forudsætninger for skatte- og afgiftssatser samt takster, som budgettet udarbejdes på baggrund af.

Tabel 1. Budgetforudsætninger - skattesatser, afgiftssatser og takster mm.

Område	Satser og retningslinjer
Personskat (udskrivningsprocent)	24,50 procent
Ejendomsskat (grundskyldspromille)	20,50 promille
Dækningsafgiftspromille	10,25 promille på grundværdien - 8,75 promille af forskelsværdien på offentlige ejendomme (9,70 promille på forretningsejendommers forskelsværdi)
Institutionstakster	Prisreguleres med KL's pris- og lønskøn fra marts 2016 - jf. dog nærmere bestemmelser for fastsættelse af takster og betalinger
Salgsindtægter	Må ikke medtages i budgettet medmindre bindende aftale foreligger
Pensionsforpligtigelser	Henlæggelser budgetteres ikke, men budgettet justeres i nødvendigt omfang

Tabel 2 nedenfor viser en oversigt over ændringerne i de overordnede budgetforudsætninger i løbet af budgetlægningsprocessen.

Tabel 2. Ændringer i overordnede budgetforudsætninger.

Økonomiudvalgets møde- dato	3. februar 2016	6. april 2016	1. juni 2016	17. august 2016	7. september 2016	12. oktober (KB)
Budgetbilag nr.	Budgetbilag I	Budgetbilag II	Budgetbilag III	Budgetbilag IV	Budgetbilag V	Budgetbilag VI
Overordnet fokus	Grundlag for budgetlægning (regler, retningslinjer, tidsplan mv.)	Det tekniske budgetforslag (serviceramme regnskabsanalyse, ny pris- og løn-fremskrivning)	Det administrative budgetforslag (omprioriterings- og sparekatalog (blokke), administrative korrektioner mv.)	Økonomiaftalen for 2017 (endelig serviceramme, endelig indtægtsbudgettering osv.)	1. behandling af budgettet (Borgmesterens budgetforslag)	2. behandling af budgettet (Partiernes ændringsforslag)
Pris- og lønskøn	Som vedtaget budget 2016-2019	KL-skøn, marts 2016	KL-skøn, marts 2016	KL-skøn, juli 2016	KL-skøn, sept. 2016 (evt.), ellers fortsat juli-skøn	KL-skøn, sept. 2016 (evt.), ellers fortsat juli-skøn
Indtægtsbudgettering	Som vedtaget budget 2016-2019	Evt. foreløbig prognose	Evt. foreløbig prognose	Endelig prognose i henhold til Økonomiaftalen samt udmelding fra Social- og Indenrigsministeriet	Endelig prognose i henhold til Økonomiaftalen samt udmelding fra Social- og Indenrigsministeriet	Endelig prognose i henhold til Økonomiaftalen samt udmelding fra Social- og Indenrigsministeriet
Demografi	Befolkningsprognose 2015	Befolkningsprognose 2016	Befolkningsprognose 2016	Befolkningsprognose 2016	Befolkningsprognose 2016	Befolkningsprognose 2016
Servicerammen - status	Foreløbig beregning	Forpligtende beregning, inkl. indarbejdelse af regnskabsanalysens foreslåede budgetreduktioner. Herefter danner beregningen grundlag for udarbejdelsen af et omprioriterings- og sparekatalog	Forpligtende beregning, inkl. status ift. det udarbejdede omprioriterings- og sparekatalog	Endelig beregning på baggrund af økonomiaftalen, inkl. status ift. det udarbejdede omprioriterings- og sparekatalog	Endelig beregning på baggrund af økonomiaftalen, inkl. status ift. det af Borgmesteren fremsatte budgetforslag	Endelig beregning på baggrund af økonomiaftalen, inden 2. behandlingen
Omprioriteringsbidrag - proces	Beslutning om proces	Budgettilpasninger på baggrund af regnskabsanalyse fremlægges og forventes indarbejdet i budgettet	Omprioriterings- og sparekatalog præsenteres	Status for omprioriteringsbidraget sfa. af økonomiaftalen	Borgmesteren fremsætter sit budgetforslag, bl.a. på baggrund af det fremlagte omprioriterings- og sparekatalog	Politiske partier fremsætter ændringsforslag til budgettet

2.8 Vurdering af Brøndby Kommunes økonomiske situation

Vurderingen nedenfor sker med udgangspunkt i oversigter og tabeller i kapitel 3 og 4. Vurderingen er udelukkende et udtryk for et øjebliksbillede af kommunens almindelige drifts- og anlægsvirksomhed samt likvide og rammemæssige situationer og tager *ikke* i videre omfang stilling til kommunens finansielle stilling (egenkapital og balance mv.) som sådan.

Der gøres opmærksom på, at budgetforslaget for 2017-2020 generelt ikke er behandlet af forvaltningen i forhold til administrative korrektioner som følge af bl.a. KB-beslutninger i månederne siden vedtagelse af budget 2016. Således fremstår budgetforslaget for 2017-2020 i vid udstrækning blot som en teknisk kopi af overslagsårene 2017-2019 (og 2020 som kopi af 2019) i det oprindeligt vedtagne budget 2016-2019.

Brøndby Kommunes økonomi vurderes generelt set at være fornuftigt rustet til at modstå økonomiske udfordringer.

Kommunens likviditet (kassebeholdning) er stærk – og styrket igennem 2015 –, og driftsresultaterne har i en årrække været bedre, når regnskabet skulle aflægges, end forventet da budgettet blev vedtaget. På baggrund af foreløbige tal er dette også forventningen for 2015.

Budgettet for 2016 blev vedtaget med et kassetræk på knap 32 mio. kr., men heraf var 13 mio. kr. reserveret til overførte anlægsmidler fra 2015. Endvidere var der i budgettet afsat en servicepulje på knap 6 mio. kr., og der var ikke indregnet nogen videre lånoptagelse i budgettet.

Pejlemærkerne for budgetlægningen er som i de senere år – helt overordnet – tvedelt mellem:

- at overholde aftalerne med regeringen omkring serviceramme, anlægsramme/anlægsniveau, skatteudskrivning osv. for at undgå økonomiske sanktioner, og
- at sikre en sund økonomi med en fornuftig balance, herunder et tilstrækkeligt overskud på driftsresultatet og et passende anlægsniveau.

Endvidere er der i år særligt to mere specifikke udfordringer, som bør nævnes:

- Omprioriteringsbidraget kræver et ekstraordinært og særskilt fokus i år, jf. afsnit 2.1-2.3.
- Kommunens anlægsniveau må vurderes at være i den høje ende, når signalerne fra regeringen omkring den offentlige økonomi i de kommende år tages i betragtning, jf. afsnit 2.4-2.5.

Omkring de overordnede tal for budgetlægningen kan følgende bemærkes.

Driftsresultatet (resultat af ordinær driftsvirksomhed) i budgetforslag 2017 ligger på knap 70 mio. kr. i overskud. Overskuddet er faldende i overslagsårene 2018-2020, hvilket alt overvejende skyldes, at der på indtægtssiden budgetteres med en fuld gennemførelse af omprioriteringsbidraget, uden tilbageførelse af midler. Endvidere er indtægtsbudgetteringen, i forhold til budget 2016, lagt uden en forventning om ekstraordinært finansieringstilskud, som i 2016 giver kommunen 19,7 mio. kr. isoleret set, og uden forventninger til tilskud fra §17³ og §19⁴, hvor fra kommunen i 2016 modtager 18,1 mio. kr. i alt.

Resultat i alt i budgetforslag 2017 samt i overslagsårene 2018-2020 udviser generelt underskud. Først i perioden er underskuddene på over 100 mio. kr., mens det i de sidste år er omkring 70 mio. kr. Underskuddene skyldes to elementer, som virker forskelligt ind:

³ I lov om kommunal udligning og generelle tilskud – den sociale særtilskudspulje (til kommuner med boligområder med mange socialt vanskeligt stillede borgere)

⁴ I lov om kommunal udligning og generelle tilskud – særtilskud til kommuner i hovedstadsområdet med særlige økonomiske vanskeligheder

- Et højt anlægsniveau først i perioden
- Markant faldende indtægter sidst i perioden, jf. ovenstående

I forhold til anlægsniveauet bør det dog bemærkes, at en del af anlægsudgifterne er til byggerier på områder, som ikke er underlagt anlægsrammen (idet udgifterne er placeret som ældreboliger, der ikke indgår anlægsrammen), og hvoraf en vis del kan lånefinansieres med beboerbetaling af renter og afdrag. Det drejer sig om anlægsprojekterne 530-068 ”Lionslund – erstatningsbyggeri” til ca. 27 mio. kr. i hhv. 2017 og 2018 samt 530-067 ”Beskyttede boliger, Glentemosen – boligdelen” til ca. 20 mio. kr. i 2018. Dog er anlægsniveauet i 2017 og 2018 stadigvæk højt, selv hvis der ses bort fra disse to projekter.

Finansiel balance (tilgang/forbrug af likvide aktiver) viser i alle årene underskud (forbrug af likvide aktiver) i størrelsesordenen 93-119 mio. kr. I 2017 og 2018 ligger der betydelige poster i budgettet vedr. optagelse af lån til finansieringen af de ovenfor nævnte anlægsprojekter. Herudover anvender kommunen hvert år i omegnen af 30 mio. kr. på at afdrage på den eksisterende gæld samt på øvrige balanceforskydninger⁵, hvilket gør, at balanceforskydninger i alt i 2018-2020 udgør en nettoudgift for kommunen. Derudover er årsagerne til underskuddene de i det ovenfor nævnte.

Lånemuligheder i øvrigt er ikke indregnet i budgetforslaget og overslagsårene, men fremgår af prognosen for udviklingen i kommunens likviditet (likviditetsprognosen jf. afsnit 3.3).

Servicerammen udviser en reel overskridelse på knap 24 mio. kr. Den primære årsag til overskridelsen er regeringens omprioriteringsbidrag. Herudover er der i 2017 på nogle områder indlagt en stigende udgiftsprofil i budgettet i forhold til 2016. Rent teknisk hæves overskridelsen ved budgetlægningen indledning til et samlet måltal på 40 mio. kr. af hensyn til råderum for politisk prioritering. Måltallet på 40 mio. kr. danner udgangspunkt for arbejdet med en regnskabsanalyse og et omprioriterings- og sparekatalog, jf. afsnit 2.1-2.3.

Det samlede billede af kommunens økonomi ved indgangen til budgetlægningen for 2017-2020 er således, at kommunen finansielt set er velpolstret og fornuftigt rustet til økonomiske udfordringer, men servicerrammen er voldsomt udfordret af regeringens omprioriteringsbidrag og i nogen grad af stigende udgiftsprofiler på visse områder. Omprioriteringsbidraget slår også igennem på forventningen til kommunens indtægter i 2017-2020, hvilket i resultatopgørelsen er med til at udtrykke markante underskud og forbrug af likvide aktiver.

Dette skal i sagens natur betragtes med ét væsentligt forbehold in mente; nemlig det faktum, at hvis regeringens omprioriteringsbidrag føres fuldt igennem, som indtægtsbudgetteringen og servicerrammeberegningen er baseret på, så vil kommunen jo deslige være tvunget til at reducere sine driftsudgifter tilsvarende, og derved vil der – alt andet lige – opstå en bedre balance mellem udgifter og indtægter. Med andre ord er de kommende år præget af en vis portion usikkerhed i forhold til den økonomiske politik overfor kommunerne.

Det skal i øvrigt nævnes, at kommunens likviditet er tilstrækkelig til at kunne oppebære underskud i en årrække. Ved udgangen af 2015 havde Brøndby Kommune den næsthøjeste likviditet i landet, opgjort efter kassekreditreglen og målt pr. indbygger.

⁵ Bl.a. indskud i letbaneprojektet.

3 Resultatopgørelse mv.

I nærværende kapitel 3 præsenteres en resultatopgørelse for budgetforslag 2017 samt overslagsårene 2018, 2019 og 2020 inkl. finansiel balance. Endvidere indeholder kapitlet en likviditetsprognose for perioden 2016 samt 2017-2020.

3.1 Gennemgang af væsentligste ændringer

Nedenfor gives en overordnet gennemgang af de ændringer (administrative korrektioner), som er foretaget siden Kommunalbestyrelsen vedtagelse af budget 2016-2019 i oktober 2015.

3.1.1 Indtægtsside

På indtægtssiden er der ikke foretaget nogen ændringer siden vedtagelsen af budget 2016-2019.

3.1.2 Udgiftsside

På udgiftssiden er der foretaget visse administrative korrektioner vedrørende drift og anlæg.

Endvidere af det kassetræk, som blev indlagt i budget 2016-2019 for at skabe budgetbalance, nulstillet rent teknisk. Denne korrektion fremgår ikke af tabellen nedenfor.

Af tabel 3 nedenfor fremgår de hidtidige administrative korrektioner på drift og anlæg.

Tabel 3. Administrative korrektioner.

<i>Opgjort i 1.000 kr., 2016-pl (Bå-1 prisniveau)</i>	2017	2018	2019	2020
1 - Drift				
Beskæftigelsesudvalget				
Udmøntning af transportbesparelse	-49	-49	-49	-49
Beskæftigelsesudvalget i alt	-49	-49	-49	-49
Børneudvalget				
Udmøntning af transportbesparelse	-277	-277	-277	-277
Børneudvalget i alt	-277	-277	-277	-277
Social- og Sundhedsudvalget				
Udmøntning af transportbesparelse	-191	-191	-191	-191
Social- og Sundhedsudvalget i alt	-191	-191	-191	-191
Teknik- og Miljøudvalget				
Mindre fejlrettelse ifm. indberetning	-1	-1	-1	-1
Teknik- og Miljøudvalget i alt	-1	-1	-1	-1
Økonomiudvalget				
Udmøntning af transportbesparelse	517	517	517	517
Fordeling af samlet inventarbudget	0	0	0	0
Økonomiudvalget i alt	517	517	517	517
1 - Drift i alt	-1	-1	-1	-1
3 - Anlæg				
Idræts- og Fritidsudvalget				
Projektnr. 373065 Dyregården Søholt, generelle forbedr. - fremrykning af rådighedsbeløb til 2016	-200			
Projektnr. 031261 Brøndbyernes Idrætsforening, udvidelse af klubhus - overførsel fra 2016 til 2017	700			
Nulstilling af budget i 2020 – kopieret ved budget-rulning				-20.300
Idræts- og Fritidsudvalget i alt	500			-20.300
3 - Anlæg i alt	500			-20.300
TOTAL	499	-1	-1	-20.301

3.2 Præsentation af resultatopgørelse for budgetforslag 2017-2020 (inkl. finansiel balance)

Tabel 4 nedenfor viser en opdateret resultatopgørelse for budgetforslag 2017 samt overslagsårene 2018, 2019 og 2020 inkl. finansiel balance (tilgang/forbrug af likvide aktiver).

Resultatopgørelsen er opstillet efter samme metode som i budgetlægningen for 2016-2019. Resultatopgørelsen følger i store træk opstillingen af resultatopgørelsen i regnskabets årsrapport.

Det vil sige, at hovedoversigten skelner mellem følgende væsentlige resultater:

- Resultat af ordinær driftsvirksomhed (række E)
- Resultat af det skattefinansierede område (række H)
- Resultat i alt (række J)

Herudover indeholder opgørelsen den finansielle balance (tilgang/forbrug af likvide aktiver), som udtrykker påvirkningen af kommunens likvide beholdning efter balanceforskydninger – optagelse af lån, afdrag på lån mv.:

- Finansiel balance (tilgang/forbrug af likvide aktiver) (række L)

Resultatopgørelsen gør det muligt at skelne mellem budgettets elementer i form af driftsvirksomhed, anlægsvirksomhed og balanceforskydninger. Det altovervejende fokus bør lægges på det samlede resultat og den finansielle balance, men det er også vigtigt at forholde sig til driftsresultatet og anlægsudgifterne selvstændigt.

Opgørelsens resultater dannes af elementerne:

- Indtægter (række A)
- Driftsudgifter (række B)
- Renter mv. (række D)
- Anlægsudgifter (række F)
- Jordforsyning (række G)
- Forsyningsvirksomheder (række I)
- Balanceforskydninger (række K)

Balanceforskydninger (mulighed for lånoptagelse) udenfor budgettet findes i likviditetsprognosen, hvor disse er indregnet.

Bemærk, at indtægter og overskud udtrykkes med negative tal – foranstillet minustegn (-) – i resultatopgørelsen, mens udgifter og underskud udtrykkes med positive tal.

For en overordnet gennemgang af tallene i resultatopgørelsen henvises til afsnit 2.7 vedrørende vurdering af Brøndby Kommunes økonomiske situation.

Tabel 4. Resultatopgørelse for budgetforslag 2017 samt overslagsår 2018, 2019 og 2020 inkl. finansiel balance.

	<i>Opgjort i 1.000 kr. (netto)</i>	Budgetforslag 2017	Budgetoverslag 2018	Budgetoverslag 2019	Budgetoverslag 2020
	Indtægter				
A	Skatter	-1.688.000	-1.727.064	-1.759.772	-1.779.292
	Tilskud og udligning*	-1.025.323	-1.017.200	-1.014.080	-1.025.329
	Indtægter i alt	-2.713.323	-2.744.264	-2.773.852	-2.804.621
	Driftsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)**				
	Byudvikling, miljø og transport***	101.286	101.258	101.257	101.257
	Undervisning og kultur	465.382	465.796	465.799	465.799
B	Sundhedsområdet	228.561	229.904	231.086	231.086
	Sociale opgaver og beskæftigelse	1.554.744	1.563.202	1.567.360	1.567.360
	Fællesudgifter og administration	285.648	285.389	287.206	287.206
	Pris- og lønstigninger, driftsudgifter	0	47.672	96.473	146.077
	Driftsudgifter i alt	2.635.620	2.693.220	2.749.182	2.798.786
C	Driftsresultat før finansiering	-77.703	-51.044	-24.670	-5.835
D	Renter mv.	8.125	7.861	7.861	7.861
E	RESULTAT AF ORDINÆR DRIFTSVIRKSOMHED	-69.578	-43.183	-16.809	2.026
	Anlægsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)				
	Byudvikling, miljø og transport***	114.500	102.692	69.073	48.468
	Undervisning og kultur	15.429	12.530	8.550	8.550
F	Sundhedsområdet	258	258	258	258
	Sociale opgaver og beskæftigelse	52.515	32.078	4.368	4.368
	Fællesudgifter og administration	6.265	10.393	2.653	2.653
	Pris- og lønstigninger, anlægsudgifter	0	2.369	2.566	2.937
	Anlægsudgifter i alt	188.967	160.319	87.468	67.234
	Jordforsyning				
	Driftsudgifter	-1.302	-1.302	-1.302	-1.302
G	Anlægsudgifter	1.421	0	0	0
	Pris- og lønstigninger, jordforsyning, drift og anlæg	0	-29	-59	-89
	Jordforsyning i alt	119	-1.331	-1.361	-1.391
H	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	119.508	115.806	69.298	67.869
	Forsyningsvirksomheder				
	Drift (indtægter - udgifter)	-3.176	-3.176	-3.176	-3.176
I	Anlæg (indtægter - udgifter)	2.744	2.744	1.326	1.326
	Pris- og lønstigninger, forsyningsvirksomheder, drift og anlæg	0	-133	-308	-469
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHEDER	-432	-565	-2.157	-2.318
J	RESULTAT I ALT	119.076	115.240	67.141	65.551
	Balanceforskydninger****				
	Optagelse af lån	-43.990	-26.947	-3.300	-3.300
K	Afdrag på lån	24.263	24.946	24.946	24.946
	Øvrige balanceforskydninger	5.753	5.753	5.743	5.743
	Balanceforskydninger i alt	-13.974	3.752	27.389	27.389
L	BALANCE (TILGANG/FORBRUG AF LIKVIDE AKTIVER)	105.102	118.992	94.530	92.940

Anm.: - (minus) = overskud/indtægt

* Inkl. refusion af købsmoms

** Netto mht. diverse indtægter og statsrefusion

*** Ekskl. jordforsyning

**** Ekskl. forskydninger i likvide aktiver

3.3 Præsentation af likviditetsprognose for 2016 og 2017-2020

Tabel 5 nedenfor viser en likviditetsprognose for perioden 2016 samt 2017-2020.

Tabel 5. Likviditetsprognose for 2016 samt 2017-2020.

	<i>- opgjort i 1.000 kr. (netto)</i>	KORR. VEDT. B2016	BF2017	BO2018	BO2019	BO2020
A	LIKVIDITET PRIMO	460.400	430.478	336.229	234.047	147.856
B	Resultat	-3.865	-119.076	-115.240	-67.141	-65.551
	Balanceforskydninger mv.					
	Optagelse af lån	3.300	43.990	26.947	3.300	3.300
C	Afdrag på lån	-23.604	-24.263	-24.946	-24.946	-24.946
	Øvrige balanceforskydninger	-5.753	-5.753	-5.753	-5.743	-5.743
	Balanceforskydninger mv. i alt	-26.057	13.974	-3.752	-27.389	-27.389
	Balanceforskydninger udenfor budget*					
	Optagelse af lån, mulig (skønnet/anslået)	0	11.439	18.335	10.385	1.157
D	Afdrag på lån, mulig (skønnet/anslået)	0	-357	-937	-1.280	-1.341
	Øvrige balanceforskydninger (skønnet/anslået)	0	0	0	0	0
	Balanceforskydninger udenfor budget i alt	0	11.082	17.398	9.105	-184
	Renter udenfor budget*					
E	Renter	0	-229	-588	-766	-775
	Renter udenfor budget i alt	0	-229	-588	-766	-775
G	LIKVIDITET ULTIMO	430.478	336.229	234.047	147.856	53.957

*Rente- og afdragsprofil anslået (beregnet) ud fra 25-årige aftalelån med fast rente på pålydende 0,9 pct. hos KommuneKredit. Lånemuligheder er skønnet/anslået med udgangspunkt i pt. gældende lånebekendtgørelse.

Som det fremgår af tabellen, forventes en reduktion i kommunens likviditet frem mod prognosens sidste år.

Omkring række D og E bemærkes det, at der kun er tale om mulighed for lånoptagelse, og at de skønnede lånebeløb forudsætter politisk godkendelse af Kommunalbestyrelsen. Rente- og afdragsprofil er beregnet ud fra de i skrivende stund gældende rentesatser hos KommuneKredit (25-årige aftalelån med en pålydende rente på 0,9 pct.).

Omkring korr. vedt. budget 2016 bemærkes det, at der må forventes overførsler fra 2015 til 2016. Det er dog endnu vanskeligt at skønne over disse. Det bemærkes endvidere, at der typisk vil blive overført beløb mellem årene også fremadrettet i prognoseforløbet – dette er ikke indregnet.

Endvidere bemærkes det, at kommunen skønner ikke om særtilskud fra §17- og §19-puljerne, og disse tilskud er ej heller indregnet i 2017.

Centralforvaltningen gør opmærksom på, at der tages et væsentligt forbehold for opgørelsen af den bogførte likvide beholdning primo 2016, som først kan fastlægges endegyldigt, når årsregnskabet for 2015 er færdigt.

4 Serviceramme

I nærværende kapitel 4 præsenteres en foreløbig beregning af servicerammen for 2017.

Centralforvaltningen gør opmærksom på, at beregningen bygger på meget foreløbige forudsætninger, i form af samme pris- og lønskøn (pl-skøn) som budget 2016-2019, ”gamle” ECONøgletal samt den ”gamle” befolkningsprognose 2015. Forudsætningerne forbedres frem mod Økonomiudvalgets møde i april måned.

Der gøres endvidere opmærksom på, at forudsætningerne for beregningen af servicerammens demografikorrektion kan findes i Budgetbilag I – Del B.

4.1 Præsentation af kommunens serviceramme for 2017

På baggrund af det oprindeligt vedtagne budget 2016 opgøres der en serviceramme for 2017 for hvert politisk udvalg, jf. tabel 7 længere fremme.

Formålet med servicerammeopførelsen er at sammenholde en ramme for serviceudgifterne i 2017 med kommunens budgetforslag for serviceudgifterne i 2017. En overskridelse af servicerammen på nuværende tidspunkt betyder, at budgettet skal/bør tilrettes frem mod budgetvedtagelsen i oktober. Dette skyldes, at kommunens budget for serviceudgifter skal holdes indenfor servicerammen for at undgå økonomiske sanktioner fra staten, jf. budgetbilagets indledende kapitler.

Til budgetlægningen for 2017 er udviklet en ny model til servicerammeberegningen med tilhørende nye principper.

Modellen skal sikre, at måltallene for de enkelte udvalg bliver så revisende som muligt qua en stærkere politisk stillingtagen til eventuelle merudgifter, der indarbejdes i budget 2017, jf. de i afsnit 2.2.1 oplyste principper.

Nedenfor gennemgås ændringerne og de enkelte rækker i tabellen.

Opstillingen af servicerammen er for det første ændret så udvalgene ligger i kolonner, mens de enkelte korrektioner af rammen ligger i rækker.

Tabel 7 nedenfor er en læsevenlig version af den samlede servicerammeberegning, som er vedlagt i underbilag A.

Bemærk, at visse dele af kommunens budget udskilles fra udvalgene i de yderste højere kolonner i opstillingen. Disse områder anses som fællesområder, og der beregnes ikke måltal for disse områder. Dvs. at såfremt der sker udvidelser eller reduktioner af disse områders budgetforslag 2017, vil dette ikke medføre, at områderne overskrider servicerammen i modellen – i stedet for fordeles områders rammeoverskridelse rent teknisk på de øvrige udvalg.

Fællesområderne dækker følgende:

- Løn- og barselspuljer,
- Tjenestemandspensioner
- Kommunaldirektørens område, herunder generelle reserver og diverse puljer (f.eks. DUT)
- Politisk organisation

At fællesområderne holdes udenfor servicerammeberegningen betyder ikke, at der ikke kan spares, effektiviseres eller omprioriteres på disse områder. Det betyder blot, at områderne holdes udenfor

for måltallene, og at eventuelle budgetreduktioner eller -udvidelser på områderne påhviler/tilfalder alle de øvrige områder (udvalgene).

Oprindeligt budget 2016

Viser udvalgenes oprindeligt vedtagne budget for 2016 for serviceudgifter.

Omprioriteringsbidrag

Viser konsekvensen af omprioriteringsbidraget fordelt forholdsmæssigt på udvalgene.

Andre indledende korrektioner

Indeholder en række overordnede korrektioner af rammen. Det kan bl.a. være forhold omkring økonomiaftalen som f.eks. DUT o.lign. Herudover indeholder rækken korrektioner vedrørende en række områder med stigende eller faldende udgiftsprofil mellem 2016 og 2017, hvor det vurderes hensigtsmæssigt at mer- eller mindreudgifter rent teknisk/rammemæssigt påhviler/tilfalder alle udvalgs måltal kollektivt i rammeberegningen. Disse sager fremgår af tabel 6 nedenfor.

Tabel 6. Områder med stigende/faldende udgiftsprofiler, som håndteres kollektivt i servicerammen.

Udvalg	Sag	Stigning 2016-2017
SSU	Bortfald af statstilskud til klippekortsordning	975
TMU	Vejbelysning, besparelse	-1.100
SSU	Ændring af 5 ældreboliger til plejeboliger pr. år	799
SSU	Mængdeændring på det specialiserede voksenområde	2.060
I alt		2.734

Note: Opgjort i 1.000 kr., 2016-pl (Bå-1 prisniveau)

PL

Viser pris- og lønfremskrivningen af rammen.

Serviceramme efter indledende korrektioner og PL

Viser servicerammen efter indledende korrektioner, og inden der korrigeres for indarbejdede budgetændringer (dvs. administrative korrektioner).

Korrektioner sfa. administrative korrektioner (budgetændringer)

Indeholder korrektioner af rammen som følge af de budgetændringer (administrative korrektioner), som er indarbejdet i budgetforslaget, hvor det er besluttet, at håndteringen i servicerammen skal ske kollektivt/solidarisk mellem alle udvalg. Herudover indeholdes korrektioner af rammen som følge af omplaceringer.

Korrigeret serviceramme

Viser servicerammen efter de ovenfor nævnte korrektioner.

Korrigeret budgetforslag

Viser det korrigerede budgetforslag for 2017 for serviceudgifter.

Reel overskridelse

Viser den "egentlig" eller "faktiske" rammeoverskridelse i forhold til det, som forventes at blive kommunens serviceramme med økonomiaftalen.

Måltal

Viser det enkelte udvalgs måltal. Det bemærkes, at kommunens samlede måltal er løftet til 40 mio. kr. ved budgetlægningens indledning, jf. kapitel 2.

Det skal nævnes, at der heri også indgår en regulering for eventuelle ændringer i budgetforslaget på de fællesområder, som "holdes udenfor" servicerammeberegningen.

Table 7. Service framework calculation for 2017 - readable version.

<i>i 1.000 kr.</i>	Udvalg ekskl. fællesområder (service framework corrected)								Fællesområder (service framework not corrected)	Total
	Økonomi-udvalget	Teknik- og Miljøudvalget	Børne-udvalget	Idræts- og Fritids-udvalget	Kultur-udvalget	Social- og Sundheds-udvalget	Beskæftigelses-udvalget	I alt		
Opr. vedt. budget 2016	209.296	114.778	679.040	30.743	25.881	615.487	8.015	1.683.240	82.061	1.765.301
Omprioriteringsbidrag	-2.195	-1.204	-7.121	-322	-271	-6.455	-84	-17.653	0	-17.653
Andre indledende korrektioner	-315	-1.273	838	-46	-39	847	-12	0	0	0
PL	4.532	1.952	14.171	682	542	12.299	166	34.344	1.798	36.142
Service framework after introductory corrections and PL	211.062	114.113	686.096	31.019	26.081	623.486	8.075	1.699.931	83.859	1.783.790
Korrectioner sfa. budget changes (administrative corrections) with collective handling	0	0	-277	0	0	-191	-49	-517	517	0
Korr. service framework	211.062	114.113	685.819	31.019	26.081	623.295	8.026	1.699.414	84.376	1.783.790
Korr. budget proposal	213.867	115.848	692.320	31.435	26.431	633.601	7.999	1.721.500	86.159	1.807.659
Reel overskridelse	2.806	1.735	6.501	415	349	10.306	-28	22.085	1.783	23.868
Måltal (raised to 40 mio. kr. at budget setting start)	5.031	2.941	13.706	743	624	16.900	56	40.000	0	40.000

4.2 Præsentation af økonomiudvalget serviceramme

Normalt beregnes også en selvstændig, forvaltningsinddelt serviceramme for Økonomiudvalget.

Dette er også hensigten i år, men qua arbejdet med den nye model/opstilling, jf. afsnit 4.1, er Centralforvaltningen, ved redaktionens afslutning, endnu ikke færdig med at udarbejde en model/opstilling for Økonomiudvalget.

Der vil blive arbejdet på dette med henblik på præsentation for Økonomiudvalget ved mødet i april.

5 Indstilling til Økonomiudvalget

- at den i Budgetbilag I, del A, kapitel 2, skitserede proces for håndtering af omprioriteringsbidraget godkendes, hvilket vil sige,
- at der skal udarbejdes et omprioriterings- og sparekatalog med et måltal – ved budgetlægningens indledning – på 40 mio. kr., og at fordelingen af dette måltal mellem fagudvalgene i løbet af budgetprocessen styres via servicerammeberegningen,
- at omprioriterings- og sparekataloget indgår som en del af blokmappen,
- at måltallet på 40 mio. kr. korrigeres som følge af reduktioner eller udvidelser af budgettet i løbet af budgetlægningen,
- at der øjeblikkeligt iværksættes en regnskabsanalyse af 2014 og 2015, som skal kortlægge muligheden for budgetreduktioner, der ikke har service- eller personalemæssig konsekvens, og at forslag til eventuelle budgetreduktioner som følge af regnskabsanalysen fremlægges på Økonomiudvalgets møde i april,
- at eventuelle budgetreduktioner som følge af regnskabsanalysen, i beregningen af servicerammen, fordeles ligeligt mellem alle fagudvalgs måltal,
- at servicerammen, efter indarbejdelsen af eventuelle budgetreduktioner som følge af regnskabsanalyse, danner udgangspunkt for udarbejdelsen af et egentlig omprioriterings- og sparekatalog,
- at omprioriterings- og sparekatalog forelægges på et temamøde for Kommunalbestyrelsen i juni, og derefter forelægges fagudvalgene,
- at allerede vedtagne stigende eller faldende udgiftsprofiler mellem budget 2016 og 2017 som udgangspunkt påvirker fagudvalgets eget måltal i servicerammeberegningen,
- at de i tabel 6 oplyste stigende og faldende udgiftsprofiler mellem budget 2016 og 2017 fordeles ligeligt (solidarisk) mellem alle fagudvalgs måltal i servicerammeberegningen,
- at den normale demografikorrektion af Social- og Sundhedsudvalgets serviceramme suspenderes for så vidt angår 2017, set i lyset af den økonomiske situation og de ekstra midler, som forventes tilført ældreområdet via værdighedsmilliarden,
- at tidsplan samt regler og retningslinjer for budgetlægningen for 2017 samt overslagsårene 2018, 2019 og 2020 som beskrevet i Budgetbilag I, del A og del B samt vedlagte tidsplan godkendes,
- at foreløbig serviceramme for budget 2017 samt forudsætninger for beregningen heraf godkendes, og
- at servicerammeberegningen i øvrigt følger de i Budgetbilag I, del A, afsnit 2.2.1 oplyste principper.

Rasmus Møller

/

Johan Lorentzen